

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2021 / 2

Slunce se zastře tmou a měsíc krví,
dříve než přijde den Hospodinův, veliký a hrozný.
Avšak každý, kdo vzývá Hospodinovo jméno, se zachrání.

Jóel 3, 4

ÚVODNÍK

Únor bílý, pole sílí, praví lidová pranostika. Za okny to koncem ledna vypadá, že by snad ten únor bílý i být mohl. Ale co sílí a co naopak potřebuje posílit, ujistit, podepřít, to není vždycky zřejmé.

V lesích kolem Vranova, kam se rádi jezdíme „vyvenčit“, to vypadá jako v zimní pohádce, „U Buku“ se bobuje a sáňkuje jako za starých dobrých časů od brzkého rána do pozdního odpoledne, respektive až do tmy.

V Lužánkách stojí starší i nově zasazené stromy od podzimu ve vodě, kterou země nedovedla pojmout, v těchto dnech ta voda zamrzá a kmeny tak obepíná led. Vydrží to? Přežijí? Nevím. O stromech a jejich odolnosti nemám moc dobré znalosti. A tak jim jen držím palce a doufám, že to zvládnou, do jara, do léta, dál.

Trochu podobně to mám s lidmi. S těmi druhými. Taky někdy nevím, co vydrží, co by jim pomohlo. Víím, co posiluje mě, co mi pomáhá, učím se rozpoznávat situace, kdy je to spíš procházka, kdy spíš modlitba. Učím se znát svoje hranice.

A tak se nepohoršuji, když navzdory všem opatřením vidím ty desítky sáňkařů, skupinky výletníků nebo frontu u „samovýčepu“ na Vranově. Nesoudím to, protože nevím, co je za tím. Nevím, kolik zatopenosti a zamrzlosti musely tyhle lidské „kmeny“ vydržet a kolik ještě budou muset zvládnout, do jara, do léta, dál.

A tak nám všem držím palce. A modlím se. Abychom nacházeli dostatek toho, čím sílíme, sníh k sáňkování, vláhu pro další rok i všemožné další zprávy o Boží pomoci a blízkosti.

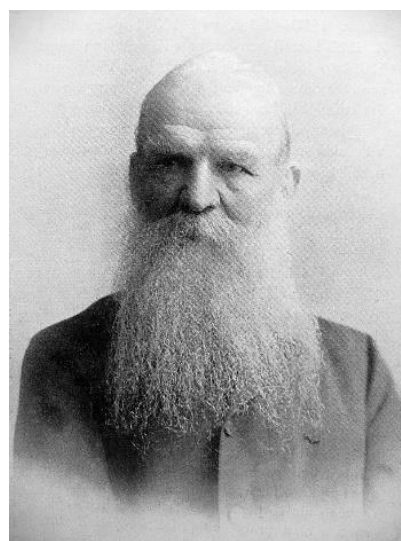
Saša Jacobea

KALENDARIUM

15. únor 1831

* Josef Hlávka († 11.3.1908)

Český stavitel, architekt a mecenáš Josef Hlávka nikdy nezapomněl na svá strastiplná studentská léta. A tak dal podobně nemajetným studentům, jakým byl kdysi on, velkorysý dar. Studentskou kolej. Založil Spolek studentských kolejí českých vysokých škol pražských, do vínku mu dal tři sta tisíc korun a vyzval ostatní k následování. V roce 1904 byly Hlávkovy koleje otevřeny. Hlávka koleje vydržoval a o studenty velice pečoval. A nejen finančně. Bývalo zvykem, že dámským

návštěvníkům svého zámku v Lužanech ke kávě a zákuskům přidal klubko vlny s jehlicemi. Aby něco napletly chudým studentům.

Milionář Josef Hlávka, přední stavitel habsburského mocnářství, architekt Velké opery ve Vídni, Zemské porodnice v Praze na Karlově a mnoha dalších nádherných staveb, byl skromný a šetrný člověk. Traduje se historka, že v kolejší kuchyni našel na zemi tři hrášky. Zvedl je, očistil, vhodil zpět do pytle a pravil: „Vidějí, třikrát tři takové hrášky uvařit a je jich lžička.“ Studenti jistě uvítali, že si v kuchyni mohli kdykoli vzít tolik čerstvého chleba, kolik chtěli. Pokud však hodlali v Hlávkových kolejích bydlet a jíst, museli kromě chudoby splnit dvě podmínky. Naučit se dokonale jeden cizí jazyk a šermovat. I proto se jim někdy říkalo „Hlávkoví rytíři“.

z knihy Kalendárium Miroslavy Burešové, Praha 2011, vybral JG

BYLO

Ohlédnutí za podzimním časem ve Vojenské nemocnici

Píšu toto ohlédnutí v druhé polovině adventu. Když se dívám zpátky do kalendáře, ještě ve středu 14. října jsem měla svatbu, byť již s omezeným počtem účastníků. Toho dne se zavřely školy a ve čtvrtek patnáctého pro mě nastal v nemocnici nový režim.

O polní nemocnici v Praze se ještě ani nemluvílo, ale u nás v nemocnici 15. října zahájila vyučování „polní škola“: ve dvou velkých místnostech se sociálkami, šatnou a samostatným vchodem jsem s pomocí dobrovolníků z řad vysokoškolských studentů, skautských vedoucích, učitelů a dalších,

rozběhla v polních podmínkách školu pro děti lékařů a sester naší nemocnice. Od sedmi do půl čtvrté, od pondělí do pátku, od 15.10. do 6.12. probíhala výuka školních dětí a zábava pro předškolní. Vystřídalo se u nás přes dvacet dětí, pravidelně docházelo kolem patnácti, prakticky malotřídka. Každý den přišli čtyři dobrovolníci od osmi do půl čtvrté, ranní hodinu jsem s dětmi trávila sama. V okamžiku, kdy se začal zvyšovat počet pacientů a bylo třeba, abych se vrátila k účasti na ranních předáních směn, oslovila jsem kolegy z řad vojenských kaplanů a farářů brněnského seniorátu s prosbou o pomoc.

Polní škola vzniklá v provizorních podmínkách během krizového stavu nakonec fungovala skvěle díky nadšení dobrovolníků, ochotnému vedení nemocnice, spolupráci s nemocniční jídelnou, IT techniky a vojenskými kaplany. A také díky důvěře a toleranci rodičů. Psala jsem harmonogramy služeb, zajišťovala obědy, vedla docházku, psala maily o pomoc, prosby o náhlé výměny služeb, poděkování dalším ochotníkům.

Oddělení se mezitím začala proměňovat. Z neurologie se stalo covidové oddělení, kam se svázeli všichni covid pozitivní pacienti s různými diagnózami. Záhy však jeho kapacita nestačila a bylo třeba otevřít další. Na covidové oddělení se přeměnila psychiatrie. Pak ještě jedno ze tří oddělení interny. Začali umírat pacienti víc, než jsme kdy byli zvyklí.

Uvědomila jsem si, jak nejsem zvyklá dotýkat se každý týden umírajících a zemřelých. Jak mi přišlo divné poprvé přijít k nemocnému oblečená v jednorázovém plášti, holínkách, s tváří zakrytou respirátorem a ještě rouškou, se štítem přes oči a dotýkat se druhého přes vrstvu dvou rukavic. Jeden z umírajících mi klepal na plastový štít, křehký pán, který měl jen noční košili, zatímco já jsem byla v brnění. Ach, kde je člověk?, říkala jsem si.

Když jsme oblečení, často se musíme představit i s personálem, nepoznáme se. Začala jsem dělat krátký obřad u zemřelých pacientů, u těch, ke kterým mě volají, což je teď každý týden. K mnoha mě ani nevolají. Zapálím svíčku, řeknu děkovnou modlitbu za život, pomodlím se vyznání víry, otčenáš a zdrávas. Personál to ví a může říct rodině, která se nestihla přijít rozloučit – udělali jsme, co jsme mohli, poděkovali jsme za život vašeho milého, zapálili jsme svíčku, rozloučili jsme se za vás. Nedávno jsem si u jedné umírající pacientky uvědomila, že umírání je jako porod. I porod se najednou rozběhne a už nejde zastavit, tělo jakoby rodí samo a duše se snaží celý proces nějak sledovat, bývá u toho bolest. Umírání mi přijde podobné, najednou se děje a nejde to zastavit, tělo umírá jakoby samo, duše se lopotí podobně jako dech, který bývá ztěžklý. Nemůžu dělat nic, než pohlady, v duchu nebo nahlas požehnat a otřít rty nebo čelo.

Napadá mě, že umřít nakonec není takový kumšt, ono se to prostě stane. Ale mám za to, že umění je neumřít zaživa – život se přece proměňuje,

roste, plodí, je v pohybu. A živá duše zrovna tak. Někdy to ale vnímám, u druhých i u sebe: zkostnatělé názory, odstřiženost od vlastních pocitů, od autenticity, zacyklenost vlastních myšlenek. Vnímám, že tohle umrtvuje. Advent je časem očekávání příchodu, a tak chci, aby Kristus přicházel i do téhle mrtvé krajiny, pod moji střechu a aby řekl něco, co mě, nás, uzdraví.

Zažívám hezké momenty. Myslím na své kolegy, vojenské kaplany, kteří oblékli sanitární oblek a zapojili se do práce na oddělení na místě chybějícího personálu. Anebo mi pomáhali ve škole a děti si pak stěžovaly, když se kolegové museli vrátit zpátky na útvar. Jedna rodinná farma od Vyškova nám poslala pro děti celou krabici výtvarných potřeb a na oddělení zdravotníkům domácí konzervy kančího na dančím a jiné dobroty. Se sestrami z jedné interní stanice jsme se sešly k vitě adventních věnců, které pro nás uspořádaly zaměstnankyně jednoho volnočasového centra.

Ve většině těchto případů, kde jsme si to hezky užili, jsme porušili pravidla a nařízení – někteří kolegové neměli test na covid, někteří přijeli bez vědomí vyšších nadřízených stupňů, na věncích nás bylo patnáct a ne šest a ještě jsme konzumovaly alkohol, děti ve škole neměly roušky, atd, atd. Naživo zakouším, že pravidla a zákony jsme překročili prostě proto, aby život byl žitelný a aby se uskutečnilo něco životadárného. Opovázlivě si myslím, že to platí i zákonech a pravidlech v církvi. O Desateru třeba. Desetiboj je sakra náročný a člověk někdy prostě nevyhraje ve všech disciplínách. Možná je advent také časem, kdy si můžeme připomínat, že Ježíš přišel a ten Desetiboj vyhrál za nás. A my se můžeme vděčně zapojit do závodu, můžeme se zapojit všichni, nejen vybraní atleti. Díky Ježíšovu vítězství se můžeme účastnit pro radost a věčné obživení a můžeme opustit nároky na náš osobní stoprocentní výkon ve všech disciplínách. Šedesát a třicet je prý pořád skvělých.

Gabriela Horáková

Vánoce s dětmi v brněnských sborech

Na tomto místě otiskujeme pravidelně dodatečné ohlédnutí, jak v brněnských sborech na sklonku minulého roku proběhla shromáždění připravená s dětmi a pro děti, navazující na tradiční „vánoční slavnosti“.

O Vánocích 2020 nebylo možné žádnou takovou „vánoční slavnost“ uspořádat v zavedené podobě, zabránila tomu opatření proti šíření pandemie, která výrazně omezila možnosti shromáždění v průběhu adventu i vánočních svátků. Přesto ani tyto Vánoce nebyly bez účinkování dětí. Naopak – vynalézavým a podnětným způsobem i tentokrát vstoupily „nedělní školy“ do sborového dění. Rádi vám předkládáme zprávy, jak to bylo.

Redakce

Někdo je za oponou (Brno I)

Letošní dětská slavnost na závěr adventu byla v Brně I, stejně jako v jiných sborech naší církve, poznamenána vládními opatřeními proti šíření koronavirové nákazy. Přesto se podařilo připravit ji v neobvyklé formě a mohli jsme se čtvrtou adventní nedělí společně těšit z evangelia i z tvořivosti a šikovnosti našich dětí a mládeže.

Protože nebylo možné, aby se děti scházely a společně nacvičily obvyklé divadelní představení, rozhodli jsme se spolu s mládeží pro formu připomínající rozhlasovou hru. Původní scénář Jiřího Bureše pro divadelní hru „Někdo je za oponou“ jsme upravili a s pomocí devatenácti dětských herců, jejich rodičů a celé mládeže vznikla dramatizace příběhů o Ježíšově narození podle evangelistů Matouše a Lukáše.

V domácnostech se přitom nahrálo kolem sto padesáti replik, které potom mládež shromáždila, spojila do jednoho celku a graficky a hudebně doprovodila. Velké poděkování patří mládeži i všem rodinám, které se do příprav zapojily navzdory složité situaci, kterou mnozí řešíme. V Červeném kostele jsme tak mohli slavit bohoslužbu přenášenou na internet, jejíž součástí bylo i promítání výsledného díla. Záznam shromáždění a originálního zvěstování je dostupný na:

<https://www.youtube.com/watch?v=GJn67zskDNs>

Jana Hofmanová

Brno II

Tradiční vánoční slavnosti dětí v Brně i Tišnově proběhly v době covidové jak jinak než netradičně.

V Tišnově se v neděli 13. 12. konaly bohoslužby, při nichž dospělí vytvářeli s pomocí rekvizit a za doprovodu písně Zvěstování anděla Gabriela „živý vánoční obraz“. Děti jej mohly sledovat a po bohoslužbách jej také s velkou radostí a vervou ztvárnily samy.

Vánoční slavnost v Brně proběhla v neděli 20. 12., kdy byla při bohoslužbách promítnuta premiéra vánočního videa dětí. Každá zapojená rodina natáčela sama doma, bratr Michal Marek se však při střihání dovedl vyrovnat s technickými výzvami a vzniklo vtipné i dojemné vánoční pásmo, doplněné o písničky v podání dospělých členů sboru. Video je ke shlédnutí na sborovém YouTube.

Po bohoslužbách také proběhla vánoční nadílka – děti dostaly letos překvapení: pexesa s fotkami členů sboru a domácí sušenky. Učitelky NŠ a některé další členky sboru jich dohromady napekly více než 8 kg. Za přípravu pexesa patří dík především bratru Tomáši Doleželovi a sestrám Elišce Tůmové a Jitce Jiráskové. A samozřejmě i všem modelům a modelkám.

Saša Jacobea

V hlavní roli oslík (Brno-Husovice)

„Ovečka: Béééé. A myslíš, že má Bůh zalíbení také v nás – ovečkách a oslech?“

Oslík:věřím, že Pán Bůh má rád i takového osla, jako jsem já.“

Vánoční hra dětí sboru ČCE v Husovicích byla v mnoha ohledech stejná jako jindy. Marie s Josefem putovali do Betléma, Ježíšek se narodil ve chlévě a nakonec přišli i ti mudrcové. Do poslední chvíle nebylo jasné, jak to všechno dopadne - stresu bylo na všech stranách dost a dost -a nakonec, nakonec to všechno klaplo a byla z toho velikááááá radost.

Nechci zde psát o tom, jak byl rok 2020 divný a obtížný, raději to vezmu z druhého konce a budu tvrdit, že na covid pandemii lze najít také mnoho pozitivního. Vede nás k zamyšlení se nad novými možnostmi, ke zvážení nových způsobů komunikace a práce s lidmi, k větší kreativitě. Pohled zpátky pak jednoznačně potvrzuje, že nejtěžší je překonat vlastní obavy a nejistotu z něčeho nového a odhodlat se k aktivitě.

Na přípravě letošní vánoční hry tak bylo všechno nové a vskutku „in“. Využili jsme aktuální způsob, jakým děti nejčastěji komunikují, a to mobilní telefon. Děti namluvily své role do mobilu a nahrávku poslali ke zpracování. Nebylo třeba se učit něco z paměti. Záleželo „pouze“ na tom, aby byla příslušná replika nahrána srozumitelně a s patřičným výrazem. Nahrávky jsme pak s pomocí sborového profíka zpracovali do audio hry. Zbývalo už jen doplnit hudební podkres. Žádný problém – využili jsme nahrávku sborového zpěvu pořízenou na Vánoce 2019.

Letošní vánoční příběh vyprávěl oslík (ano, ten co nesl těhotnou Marii do Betléma) svým kamarádkám ovečkám. Do přípravy vánoční hry jsme tak zapojili nejen zkušené matadory, ale i nejmenší děti. Jak se nám to povedlo, posuďte sami!

... a abych nezapomněla. Výkon dětí letos nebyl odměněn balíčky s dobrotami jako obvykle. Děti totiž o těchto Vánocích darovaly radost nám všem. Poslechněte si ji zde: <https://www.ccehusovice.cz/8142/vanocni-hra-z-husovic-2020/>.

Jana Zmeškalová

Brno-Židenice

Vládní opatření letos znemožnila obvyklý nácvik vánoční hry s dětmi. Zahrát divadlo na čtvrtou adventní neděli se proto rozhodli učitelé nedělní školy. A protože bychom se do kostela nevešli kvůli platným omezením všichni najednou, hrálo se divadlo hned dvakrát za sebou!

Letošní hra pro děti i dospělé byla o tom, že i dobrá zpráva může někdy přijít nevhod a zkomplikovat člověku život. Ale že stojí za to dobře se připravit, aby člověk uslyšel Boží hlas a mohl tu dobrou zprávu vyřídit i druhým. O Vánocích se totiž každý může stát andělem!

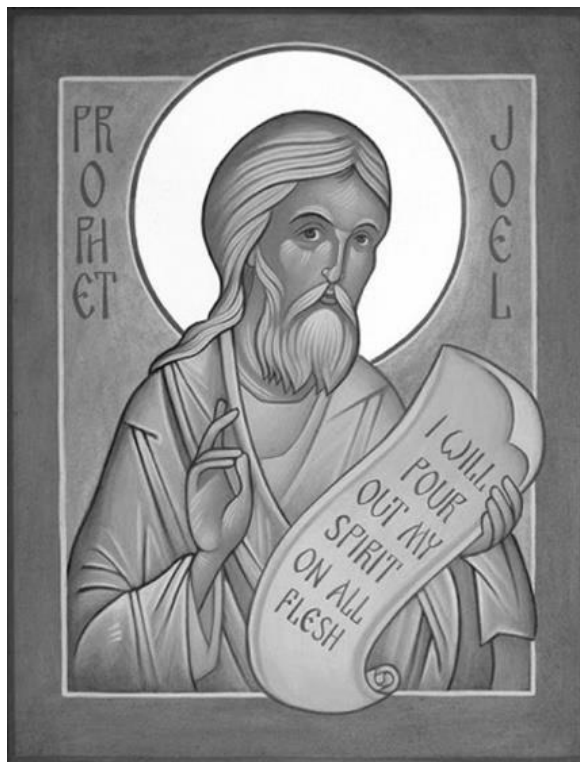
Radka Včelná

DVANÁCT PROROKŮ

Jóel

Jméno Jóel znamená doslova *Hospodin (je) Bohem*. Jméno je tedy vyznáním, prohlašuje, že Hospodin, Pán izraelského lidu, je Bohem skutečným. (Připomeňme, že prorocké jméno Elijahu, přepisované do češtiny jako Eliáš, klade obrácený důraz: *Bohem (je) Hospodin*, na rozdíl od jiných bohů uctívaných jinými národy.)

Dobu vzniku tohoto spisu neznáme. Ve spisu nenacházíme obvyklý způsob datování, při kterém jsou postavy či události zařazeny do doby vládnutí jednotlivých panovníků (*stalo se za dnů krále...*). Snad není datování uvedeno záměrně, právě

proto, aby spis nebyl spojován s konkrétními minulými událostmi a promlouval tak aktuálně vždy znovu.

Židovská tradice a někteří další vykladači považují spis Jóel za dílo velmi staré, pocházející až z 9. století př. Kr. Jiní mají za to, že jde o proroctví poexilní, a to z doby kolem r. 500 př. Kr., nebo dokonce z doby makabejské, tj. 2. století před Kristem. Na poexilní původ ukazuje zmínka o synech Javanových (Řekové) a citování jiných pozdních proroků, Ezechiela a Nahuma.

Spis představuje soubor textů určených k bohoslužbě. Jeho hlavním tématem je den Hospodinův, den soudu nad všemi národy a záchrany těch, kteří vzývají Hospodina.

Proroctví Jóel začíná obrazy zmaru, neúrody, požárů a sucha, zanedbaných chrámových obětí. Prorok je považuje za předzvěst přicházejícího dne Hospodinova, a vyzývá proto k pokání. Nejprve se obrací se svou výzvou na kněze a služebníky oltáře, volá je k pokání projevovanému navenek: k půstu, liturgickému lkaní, ke konání slavnostních shromáždění. Vyzývá také k troubení na poplach z hory Sijón a ohlašování dne Hospodinova mezi národy. Později ovšem zve i k pokání vnitřnímu: *„Nyní tedy, je výrok Hospodinův, navraťte se ke mně celým srdcem, v postu, pláči a nářku. Roztrhněte svá srdce, ne oděv, navraťte se k Hospodinu, svému Bohu“*.

Prorok následně vyřizuje Hospodinovu odpověď: bude mít soucit se svým lidem, zachrání se každý, kdo vyzývá Hospodinovo jméno. Nastane náprava, země bude opět plodit a Hospodin naplní svůj lid Duchem v nepoznané míře (*„Vyleji svého ducha na každé tělo. Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění“*). Pohanské národy ale vyzve k boji a v den Hospodinův je bude soudit.

Líčení pozemského zmaru i požehnání jsou v proroctví obrazem pro události, které předcházejí a provázejí den Hospodinův. Nadějný výhled a záchrana jsou přislíbeny izraelskému lidu a těm, kdo budou vzývat Hospodina; vyvolený lid před tím ovšem projde těžkou zkouškou. To je jádro prorokovy zvěsti.

Opakované odkazy ke kněžím, oltáři, postům, slavnostním shromážděním nebo chrámové hoře Sijón ukazují, jak velký význam přisuzuje proroctví bohoslužbě v chrámu. Spis volá ke skutečnému pokání, žádá si ale zároveň i jeho vnější, liturgické projevy. Tím je toto proroctví specifické.

Martin Horák

PŘÁVĚ JSEM DOČETLA

A postavil mě na nohy

Vojtěch Hrouda

Co vím o Ezechielovi? Málo! Skoro nic!

Vybavuji si jen oblíbenou píseň snad všech evangelických výrostků. *Divné to věci dnes dějou se v údolí. ...* A pak náhle sedím pod kazatelnu v Novém Městě na Moravě a mám to veliké štěstí, že dnes káže Vojtěch Hrouda, evangelický farář a kaplan v novoměstské nemocnici. Káže na Ezechiele. Jednou, dvakrát, třikrát a já spolu s farníky nasedám do vlaku jménem Ezechiel. A to je vám panečku pěkná jízda! Fičíme s divokým a velmi barvitým prorokem.

„....Tato kázání chtějí promlouvat do bizarní současnosti, která starozákonní minulost připomíná jen velmi vzdáleně: Snad mohou být hlasem, jenž zatřese našimi zatvrdlými existencemi a probere nás k životu. Může kázání fičet jako svěží duch? Dokáže člověka povzbudit, když se cítí jako hadr, onuce, hovado?“

Tyto otázky a mnoho dalších klade autor knihy. *„A postavil mě na nohy“* Vojtěch Hrouda. Odpovědi jsou pro vás, milí čtenáři, ukryté v rychlíku Ezechiel, který projíždí skrz deset kázání v útlé knížečce s pozoruhodnými a nápaditými ilustracemi.

V předmluvě se dočtete, proč se autor rozhodl kázat právě na Ezechiele: *„Prorok srší energii, je divoký, je svůj, dělá věci na krev. Padá a vstává. Dráždil mě. A už to bylo.“*

Knihu čtu dychtivě. Odkrývají se ve mně nepoznané a zároveň pro mě velmi známé věci. Kdy že to vlastně Ezechiel žil? Mám pocit, že ho znám, že je tady se mnou v mém nitru, s námi v naší společnosti, je uprostřed našeho dění. Někdy skrytý, někdy zjevný.

Cestující z vlaku Ezechiel jsou zapšklí, nespokojení, plní zloby a nářků. Zloba nemá srdce. Kde není pumpa, tam není oběh. Nic tu netepe, v žilách nekoluje život. Zloba je bez soucitu a bez lásky. Na začátku páté kapitoly v knize Ezechiel se dočteme, že Hospodin se opravdu rozzlobil – *„mé rozhořčení proti nim se dovršilo“* (Ezechiel 5.13). Má to těžký Hospodin s námi. Má to těžký Ezechiel – povzbudit svůj národ. Má to těžký Vojta kázat na Ezechiele.

Ale přesto vzniká něco, zač stojí žít a z čeho se radovat. Z věrnosti našeho Boha Otce, z vytrvalosti tajuplného a zádumčivého proroka, který, jak jsem se dočetla, vystupuje především jako pastýř, a z nové knihy *„A postavil mě na nohy“*.

Je to čtivo hluboké, místy žertovné, ale především nadějně. Staví mě do pozoru.

Věra Osvaldová

10 | POSLEDNÍ VLAK

Ezechiel 3,22-24

Kniha byla vydána vlastním nákladem autora v roce 2020 - možno objednat a zakoupit na emailové adrese: vojtech.hrouda@seznam.cz

VÝROČÍ

Za nepříliš veliké pozornosti ze strany veřejnosti se v listopadu loňského roku objevilo několik vzpomínek věnovaných výročí porážky českého stavovského povstání, bitvy na Bílé hoře (8. listopadu 1620). Následky oné porážky však byly rozsáhlé, závažné a dlouhotrvající do té míry, že má význam věnovat jim po čtyřech staletích pozornost. V minulém čísle jsme proto otiskli jako odezvu zamyšlení ekonoma Libora Duška z Právnické fakulty UK. V tomto a příštích číslech přinášíme pohled evangelického teologa Jiřího Tenglera. Jsme vděčni, že nám laskavě poskytl text své přednášky v písemné podobě.

redakce

Bílá hora – čtyři sta let poté. Část 1.

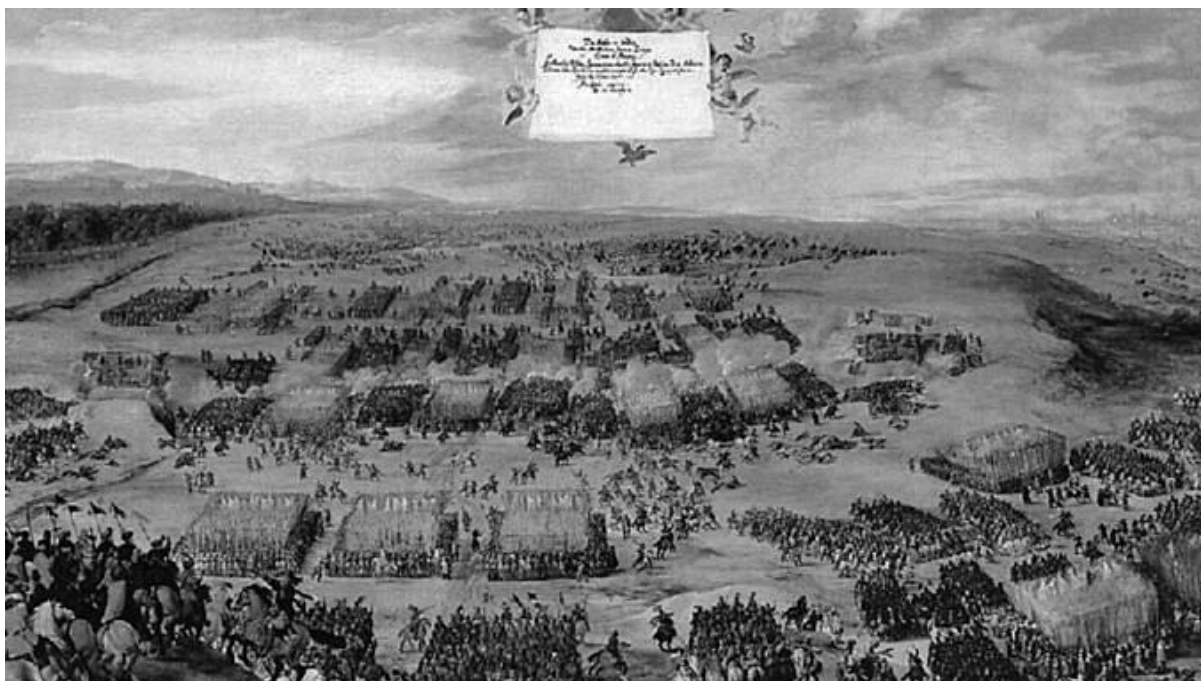
Toto rozvažování o událostech spjatých s bitvou na Bílé hoře obsahuje za prvé převyprávění dějinného příběhu. Za druhé jsou do něj zapracovány drobnosti a souvislosti, o kterých se běžně nemluví a mně přijdou zajímavé. A do třetice na závěr rozprostřu vějíř otázek, postřehů a úvah, které Bílá hora ještě dnes vyvolává.

Na Nový rok 1923 byla na nádraží v Bohumíně pořízena zvláštní fotografie. Nachází se na ní velká skupina lidí, uprostřed nich je tabule s nápisem Bílá hora odčiněna. Těmi postavami na snímku jsou příslušníci rodin, které přicestovaly do mladé čs. republiky z polského Zelowa a měli namířeno do Zábřeha na Moravě. Městečko Zelow založili v napoleonských dobách jejich předkové, kteří využili nabídku na zisk půdy a na svobodný výkon svého evangelického náboženství. V té době se na územních pod pruskou správou ve Slezsku nacházely roztroušené osady českých evangelíků – tu větší, tu menší. Zmíněné obce – jistě i díky poctivé pili svých obyvatel – početně rostly, takže bylo zapotřebí poohlížet se po nové půdě k živobytí. Později se některé rodiny dostaly i hlouběji do carského Ruska. O všech těchto skupinách se mluví jako o pobělohorských náboženských exulantech. Není to označení úplně výstižné, v tuto chvíli postačí.

Když v roce 1918 vzniklo Československo, byla snaha vypořádat se se vším habsburským. Sdružení protestantských církví Kostnická jednota přišlo již v roce 1919 s myšlenkou, aby se do obnovené vlasti vrátili potomci těch, které vypudil habsburský rekatolizační útlak. Republika právě prováděla rozsáhlou pozemkovou reformu, při níž byly velkodržitelům půdy vyvlastňovány části majetku, mj. i s odvoláním na skutečnost, že své jmění nabyli coby přistěhovalci prohabsburskou činností právě v době pobělohorské. Téma Bílé hory bylo na stole. Ohromné přesuny v majetkové oblasti umožnily poskytnout případným navrátilcům prostředky k živobytí. Ale jak už to tak bývá, záměr je jedna věc, realizace věc druhá. Úřední

průtahy i některé právní překážky způsobily, že rozsah akce zůstal omezený jen na pár desítek rodin.

Celé heslo akce je fascinující: Bílá hora odčiněna. Nebylo to jeho jediné užití. Na sklonku roku 1918 jím česká společnost do značné míry žila. Objevovalo se třeba i u čs. legií. Konečně si to s těmi Habsburky vyřídit! Bílá hora odčiněna! Co všechno v sobě toto heslo skrývalo, jakou sílu, jaká traumata, že ještě tři století od jedné prohrané bitvy byli lidé stále oslovováni a motivováni dávným zápasem?

K bitvě na Bílé hoře došlo 8 listopadu 1620, což znamená, že v roce 2020 jsme měli čtyřsté výročí. Je až s podivem, jak se za 100 let proměnila naše společnost. Při zrodu republiky myšlenka na Bílou horu lidmi hýbala, dnes však po ní takřka ani pes neštěkne. Snad ještě v povědomí členů historických protestantských církví se ještě nějak ozývá tato vzpomínka. Byla by škoda, kdyby úplně zapadla, neboť zápas, který se tehdy vedl, zdaleka nebyl jenom zápasem mezi katolictvím a evangelictvím, natož mezi češtvím a němectvím. Velkým tématem, a podle mého soudu tématem nejdůležitějším, byla tehdy otázka svobody svědomí, svobody vyznání. Tradiční dějepisce tuto problematiku nedoceňují, všímá si především právě oněch konfliktů politických, náboženských a národnostních, a trestuhodně pomíjí velice moderní problematiku lidských práv a důstojnosti člověka, která se svým způsobem řešila již tenkrát.

V roce 1620 se pochopitelně nikdo nevyjadřoval jazykem naší doby, řeč o lidských právech bychom v dávných spisech hledali asi marně, nicméně spory tenkrát vedené se točily i kolem lidských práv, třebaže tak přímo nazývána nebyla. Otázka postavení jednotlivce před státní mocí, co může a co nesmí stát chtít od člověka v oblasti jeho přesvědčení, jak a kým je stát

veden, a jaký má na tom jednotlivec podíl – no to jsou otázky vysloveně dnešní. Bělohorská bitva byla zářezem do otevřené debaty, zamrznutím nadějného procesu podle vzorce: Nic se měnit nebude, vše bude postaru a basta!

Habsburkové se dostali na český trůn necelé století před Bílou horou v roce 1526. Nebyla to v Evropě vůbec klidná doba, zejména pro Habsburky ne.

Z jedné strany se do střední Evropy tlačili Turci, roku 1453 dobyli Cařihrad, hlavní město východořímské byzantské říše, a úspěšně postupovali přes Balkán dále. Ludvík Jagellonský, král český a uherský, zahynul při bitvě proti Turkům. Na Habsburcích, jakožto jeho nástupnících, leželo obrovské břímě bojů proti expandující osmanské říši. Západoevropští myslitelé psali vznešená pojednání o turecké hrozbě, hledali pro ni i teologický výklad (což najdeme kupříkladu u Martina Luthera), ale byla to vojska pod habsburským velením, která chránila evropskou civilizaci. Turci pronikli hluboko na sever, ovládli značnou část Uher, prakticky až po Dunaj. V roce 1529 obléhali Vídeň, což je jeden z důvodů, proč rakouští Habsburkové tou dobou sídlili na Pražském hradě a nechávali se pohřbít ve svatovítské katedrále. Evropa by asi měla být Habsburkům vděčnější za boj, který tenkrát vedli.

Ten boj byl o to složitější, že habsburští panovníci nevládli žádné velké říši. To se může zdát při pohledu na historickou mapu jako protimluv, ale oni byli vládci ne v jedné veliké zemi, nýbrž v řadě různých zemí, jejichž jediným pojítkem byla právě osoba panovníka. Personální unie se tomu říká. Každá země měla vlastní tradice a zákony, vlastní šlechtu, vlastní sněm. Což znamená, že Habsburkové nevedli jednu vnitřní politiku, nýbrž několik různých politik – jinou ve Štýrsku, jinou v Čechách, jinou v nezabraných Uhrách. V každé jednotlivé zemi museli extra shánět peníze na nutné výdaje spojené s válkou a dalšími záležitostmi. Nemluvíme tedy o jednotné říši, nýbrž o rakouském soustátí, kde nebylo snadné vládnout, když si každá země dělala, co chtěla. Nelze se divit, že dynastie snila sen o jednotné centralizované říši, jejíž chod se ve všech koutech odehrává podle jednotných pravidel panovnické vůle, nikoli pod tlakem lokálních šlechticů.

Druhým velkým problémem Habsburků byla reformace. Ta se do střední Evropy tlačila ze západu, hlavně z německých zemí, částečně se sem dostávaly i důrazy ze Švýcar či z Nizozemí. Nástup Habsburků na český trůn se kryje s rozmachem reformace. Roku 1517 reformátor Martin Luther

uvolnil reformační lavinu, která přetvářela podobu církve, ale především přetvářela podobu lidské víry a naděje. Křesťan z pohledu reformátorů není odkázán na spásonosný církevní provoz, který zajišťovala zbytnělá středověká církev. Za svůj život jsme každý a každá vděční a zodpovědní přímo Pánu Bohu, spásu od něj dostáváme zadarmo – z milosti bez jakýchkoliv předchozích úkonů či zásluh. Stačí se jí chopit vírou. Reformační církev je tedy pomocníkem na cestě víry, nikoliv výhradním dodavatelem spásy. Křesťané pak jsou jakousi sebedopůrnou komunitou bratří a sester. V takové atmosféře zákonitě klesá vliv církevních autorit v podobě biskupů a římského papeže.

Důraz na rovný přístup všech ke spáse vychází jak z reformované teologie, tak i z humanistické proměny pohledu na člověka. Renesance nepopírá Boha, ale posiluje člověka – jeho důstojnost a zodpovědnost. Obrazně řečeno se dá povědět, že od renesance a reformace má člověk vlastní osud ve svých rukou více nežli ve středověku. Tento nárůst sebevědomí má zásadní dopad i do politického života. Šlechta se ctižádostivě začíná domáhat většího podílu na správě země a vladaře považuje při dělbě moci spíše za partnera nežli za svého pána. S rozvojem řemesel a obchodu se o své slovo hlásí i stále vlivnější a bohatší měšťanstvo.

Všechny tyto dobové trendy nalézáme i v tzv. zemích koruny české, tedy v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a v Horní a Dolní Lužici. Nábožensky se většina obyvatelstva přiklonila na stranu reformace. V Čechách a na Moravě to začalo už v období husitství. Pozdější německá reformace nabídla potomkům husitů vyjít z mezinárodní izolace a stát se součástí velkého světového proudu. U církve pod obojí se mluví o tzv. novokališních, kteří se výrazně sblížili s luterskou církví. Menší tradicionalistická část kališníků, neboli starokališníci, se svými postoji naopak blížila katolické církvi. Lutherství zaznamenalo velký úspěch také u doposud katolických, německy mluvících obyvatel, kteří se přidali na jeho stranu nejen ve Slezsku a Lužicích, ale i v sousedních Rakousech. Vedle lutersky orientovaných evangelíků zde působila ještě výrazná Jednota bratrská, jež úzce spolupracovala s helvetsky reformovaným evangelictvím, vzešlým ze Švýcarska.

Pro Habsburky to byla tuze nekomfortní situace: Katolický panovník musel vládnout zemím jinačí víry. Ve svém vlastním sebezpojetí byl jakožto monarcha Bohu zodpovědný za spásu svých poddaných, kteří se ovšem ve své protestantské zatvrzelosti vzpouzeli nárokům samospasitelné katolické církve. Pro katolického panovníka bylo tudíž naprosto logickou povinností od samého počátku prosazovat v bludařském prostředí rekatolizaci, jejímž nejvýraznějším nástrojem byli jezuité.

Ruku v ruce s úsilím o rekatolizaci šla snaha o upevnění panovnické moci. Přenést na panovníka a jeho personál co nejvíce pravomocí, které si pro sebe jinak nárokovaly jednotlivé zemské sněmy. Role jednotlivých zemských sněmů by si v dějepisectví zasloužila mnohem větší pozornost. Sněmy byly předchůdci našich dnešních parlamentů. Členství v nich povětšinou nevznikalo na základě volby, nýbrž rodovou příslušností či delegací. Sněmy nebyly jednolité, vnitřně se členily podle stavů – část byla vyhrazena vyšší šlechtě, část nižší šlechtě, část měšťanstvu, část duchovenstvu. Síla hlasů jednotlivých částí neboli kurií byla různá, rovnováha se nehledala snadno. V Čechách navíc byla jedna zvláštnost: následkem husitství nebylo na sněmu zastoupeno duchovenstvo, které se jinde na jednání sněmů podílelo.

Jiří Tengler

Připojeny snímky dobových portrétů habsburských panovníků na českém trůně: Rudolf II. (vládl 1576-1611), Ferdinand II. Štýrský (vládl 1617-1637).

pokračování v příštím čísle

Z EKUMENICKÉ POUTI 2020

Hustopeče, část 2

Barokní doba přinesla Hustopečím dvě významné církevní stavby. Kaple sv. Rocha, sv. Šebestiána a sv. Rozálie na Dobytčím vrchu (Ochsenberg) jižně od města vznikla v letech 1682-1690 jako výraz vděčnosti za odvrácení moru. Stala se postupně slavným poutním místem (pahorek byl v té souvislosti přejmenován na Kreuzberg) a roku 1901 byla zcela přestavěna v novorománském stylu. Druhou barokní stavbou byla piaristická kolej z r. 1756-1770, při níž byla i kaple sv Josefa Kalasanského. Zdejší piarističtí učitelé si v ní mimo jiné připomínali slavného hustopečského rodáka, matematika Augustina Thomase Sackela (1641-1717), který působil jako rektor piaristické koleje v rakouském Hornu. Současná budova SOU Hustopeče označovaná jako „bývalá německá reálka“ není ovšem původní budovou piaristické koleje, v níž v 60. letech 19. století studoval Tomáš

Masaryk, nýbrž vznikla jako novostavba až v letech sedmdesátých, když už byl piaristický řád zrušen a německý vzdělávací ústav v Hustopečích se rozšiřoval na skutečnou reálku.

V 19. století byly Hustopeče čistě německým a čistě katolickým městem, ale postupně prošly výrazným vývojem, který situaci na konci století změnil: výrazně přibýlo českých přistěhovalců, zvláště pak evangelíků, a výrazně přibýlo německy mluvících Židů.

Pro české přistěhovalce byl zřízena r. 1880 kazatelská stanice evangelického sboru v nedalekých Nikolčicích, která se r. 1882 stala samostatným sborem helvetského vyznání, a jejím prvním farářem se stal církevní historik František Šebesta (1844-1896), rodák z nedalekých Klobouk, starší vrstevník a přítel Tomáše Masaryka. Dnešní budova evangelického kostela v hustopečské České Vsi (Böhmdorf) však byla postavena až po jeho smrti r. 1900 a prof. Masaryk, tehdy už člen této církve, přispěl na pořízení zvonu.

Hustopečští Židé získali vlastní svatyni v téže době jako čeští evangelíci svůj chrám: synagoga vznikla r. 1880 přestavbou staršího domu v dnešní Mrštikově ulici. Zprvu spadala pod správu židovské obce v Podivíně.

Klíčovou osobností pro hustopečskou židovskou obec se stal dr. Isidor Böck (1869-1943), který vystudoval judaistickou teologii v Uhrách, získal doktorát filozofie na univerzitě v Marburku a stal se r. 1897 prvním a posledním hustopečským rabínem. Působil v hustopečské synagoze až do r. 1938, kdy spolu s manželkou prchl krátce před

podepsáním mnichovské dohody do českého vnitrozemí. Nestihl však už opustit druhou republiku před vznikem protektorátu a zahynul v Terezíně. Židovská obec v Hustopečích byla de iure zrušena r. 1940 a nebyla už nikdy obnovena. Budova synagogy byla využívána jako sklad a chátrala jak za německé okupace, tak v poválečném období. Soukromý majitel budovu r. 2013 zbořil a jedinou památkou na působení dr. Böcka tak zůstává pomník na bývalém židovském hřbitově.

Do duchovního života Hustopečí dvakrát velmi dramaticky zasáhly události 20. století. Nejprve r. 1938, kdy byly Hustopeče přičleněny (spolu s nedalekým Kurdějovem) k Velkoněmecké říši. Mnozí hustopečští Němci si od tohoto kroku docela upřímně slibovali nejen zastavení expanze českého a židovského živlu (podle sčítání ve 20. letech 20. století se k německé národnosti hlásily už jen dvě třetiny obyvatel), ale také kulturní, politický a hospodářský rozvoj města. Kronikářem a tiskovým mluvčím města se tehdy stal baron Karl Michael von Levetzow (1871-1945), moravský německý spisovatel a básník z Divák, přítel bratří Mrštíků, jehož se týká 4. zastavení této pouti. Baron von Levetzow si zjevně nebyl vědom nebezpečnosti vlastního počínání, neboť by jinak nebyl v roce 1945 v Hustopečích zůstal až do příchodu Rudé armády. Zahynul po několika týdnech věznění na Mírově a jeho divácká rodina, stejně jako půldruhého tisíce hustopečských Němců, musely rodný kraj opustit.

Další drama potkalo Hustopeče o 15 let později. Objekty ve městě pobořeném na konci války a zbaveném svých původních obyvatel rychle chátraly, což se týkalo i gotického kostela sv. Václava. Na jeho věži se objevily trhliny už r. 1953, zřejmě v souvislosti s vedením těžkého automobilového provozu po silnici Brno-Břeclav v bezprostřední blízkosti kostela. V noci na 26. 2. 1961 se neudržovaná renesanční věž zřítla několik hodin předtím, než začala nedělní mše, a zničila i gotickou hlavní loď. Cenný presbytář se sítovou klenbou zůstal nepoškozen, ale tehdejší úřady rozhodly i přes protesty občanů o stržení celé stavby. Katolické bohoslužby byly přeneseny do kaple sv. Rocha a kostel se podařilo obnovit až po r. 1989. Z architektonické soutěže vyšel r. 1990 vítězně návrh brněnského výtvarníka Ludvíka Kolka, který své výtvarné dílo kdysi zahajoval v Kloboukách, proslavil se v 60. letech realizací kostela v

Senetářově a upravoval také interiér kaple svatého Rocha – jeho dílo má podobu spirály s navazující věží a v interiéru jsou uplatněny zachované části původního inventáře.

Petr Peňáz, foto Jan Franců

Připojeny: pohlednice s pohledem na někdejší kostel sv. Václava a portréty faráře Františka Šebesty a rabína Isidora Böcka.

pokračování v příštím čísle

ŽILI MEZI NÁMI

Petr Pikna (3.6.1932 – 5.12.2020)

Spolu se vzpomínkou na zesnulého bratra Petra Piknu, kterou nám laskavě poskytla pozůstalá rodina, otiskujeme rovněž kázání bratra faráře Martina Horáka při rozloučení v Blahoslavově domě 12. prosince 2020 – v době, v níž se shromáždění kvůli opatřením proti šíření epidemie mohla účastnit už pouze nejbližší rodina zesnulého.

Petr Pikna se narodil 3. června 1932 v Kolíně jako prvorozený syn Rudolfa a Marie. O čtyři roky později se narodila jeho sestra Naděje. V Kolíně chodil do školy a skautu, s rodiči byli pravidelnými účastníky bohoslužeb. Na léto Piknovi jezdili na letní byt na Tři Studně na Vysočině, kterou si zamilovali, a tento vztah je všechny provázel natrvalo.

Po válce získal otec Rudolf místo v Modřicích a celá rodina se přestěhovala do Brna – nejprve do Komárova, posléze na Úvoz. Petr nastoupil na gymnázium Křenová, kde také maturoval. Celá rodina se účastnila sborového života v tehdy ještě nerozděleném brněnském sboru. Petr byl konfirmován 9. května 1948 v Blahoslavově domě tehdejším farářem a pozdějším synodním seniorem Viktorem Hájkem, který měl na jeho víru velký vliv. Aktivně se účastnil mládežnických setkání a sjezdů, jezdil na Sázavu i na lesní brigády vedené profesorkou Komárkovou. V této době působila ve sboru sestra vikářka Irena Kalusová – Popelářová, která kolem sebe soustředila mládež a velmi ovlivnila celou generaci Petrových vrstevníků.

Ovlivněn sestrou Irenou a dalšími uvažoval po maturitě v roce 1952 i o studiu teologie. Nakonec byl přijat na farmacii na Masarykově univerzitě

a práce v lékárně ho naplňovala celý život. Po promoci v roce 1957 dostal umístění v Pardubicích do nemocniční lékárny. I tam navštěvoval místní sbor a začal chodit do mládeže, kde se seznámil se svou budoucí ženou. V Pardubicích však kořeny nezapustil, jeho srdce ho stále táhlo do Brna. A v roce 1961 se mu naskytla příležitost nastoupit do Vojenské nemocnice v Brně jako civilní zaměstnanec tamní lékárny.

O rok později, 2. června 1962, se oženil s Miloslavou Kolářovou. Bydleli na Úvoze spolu s Petrovými rodiči a jeho tetou Boženou. A tam se jim také narodily tři děti – René, Eva a Věra. Po přeřazení jeho pracovní pozice do vojenské kategorie odešel pro nedostatek míst v jeho oboru a pracoval jako zásobovač v oddělení vojenských staveb. Po dvou letech opět nastoupil jako lékárník do lékárny na Vranovskou, později na Křenovou, a po jejím zavření přijal místo v lékárně U Svaté trojice v Králově Poli, kde působil 40 let až do svého odchodu do důchodu v roce 2012.

Rodina zprvu navštěvovala sbor Brno I, kde byly všechny tři děti pokřtěny. Po přestěhování do Králova Pole Piknovi zakotvili v Blahoslavově domě. Petr se zde posléze stal členem staršovstva. Jako presbyter sboru Brno II pak působil po desetiletí, aktivně, pečlivě, moudře, s láskou. Upřímný zájem o dění ve sboru a církvi ho neopustil ani po odchodu z presbyterské služby.

Vysočina, která celé rodině přirostla k srdci, se stala jeho druhým domovem. Společně s rodiči, sestrou a švagrem postupně vybudovali na Medlově chatu, která se stala centrem rodinných setkání čtyř generací. Čas zde trávil nejen s rodinou, ale i s přáteli, které díky tomuto kraji poznal. Rodina se postupně rozrůstala, dcery se provdaly, syn se oženil a během několika let se narodilo osm vnoučat. S vnoučaty byl šťastný, trávil s nimi dovolené, jezdil na výlety a bral je s manželkou v létě na chatu. Když se otevřela možnost cestovat do zahraničí, této možnosti ihned využíval a s ženou, přáteli i rodinou cestoval nejen po Evropě, ale i dále. Měl rád moře a slunce.

Petr měl rád společnost přátel i své rodiny. Byl laskavý, obětavý, organizačně schopný, rád se smál a měl smysl pro humor. Nespokojenost na sobě nedával znát. Byl vždy připraven pomáhat druhým. Veselá povaha mu vydržela i přes to, že ke konci života se potýkal s vážnou nemocí, která vyžadovala každodenní péči. Celá rodina mu tak pomáhala překonávat jeho těžkosti a měla tak možnost mu oplatit alespoň zlomek toho, co on za celý svůj život s láskou pro svou rodinu vykonal. Měl to štěstí, že se dočkal i pravnučky Danielky, která do jeho dní přinášela novou energii a dokázala znovu rozzářit jeho oči. Obklopen svými blízkými, pokojně a tiše odešel z tohoto světa 5. prosince 2020 ve věku 88 let.

Kázání Martina Horáka

Spravedliví stkvíti se budou

jako slunce v království Otce svého. (Mt 13, 43)

Milí přátelé, tento verš dostal bratr Pikna při své confirmaci – jako slova, která ho měla provázet životem. Říkám si, jestli to pro mladého člověka, šestnáctiletého mládence, není příliš zavazující nebo zatěžující, když vezme vážně slova, že má „stkvět se, zářit jako slunce“.

Ale možná, že to pro něj bylo naopak motivující. Svědectví o confirmaci z jara roku 1948, s podpisem velmi váženého faráře Viktora Hájka, měl pak pečlivě schováno celý život. Ale hlavně, confirmace pro něj nebyla rozloučením se sborem, ale naopak. Činorodě se zapojil do života sboru, do aktivit mládeže (inspirativní osobou pro něj v té době byla sestra vikářka Irena Kalusová Popelářová), dokonce uvažoval o studiu teologie.

Zkusme se tedy u těch slov na chvíli zastavit. Ta slova slyšíme v závěru Ježíšova výkladu podobenství o pleveli v pšenici. Rozsěvač na poli zaseje dobrou setbu, v noci ale přijde nepřítel a zaseje plevel. Když se sluhové přijdou hospodáře ptát, jestli mají jít plevel vytrhat, zastaví je a řekne: „Nechte to růst. Až nastane žeň, řeknu žencům, aby vytrhali plevel a pšenici sklídili do stodoly.“ Ježíšovi posluchači nerozumějí, potřebují výklad.

To podobenství odpovídá na otázku: odkud se bere zlo? Odkud se bere zlo ve světě? Odkud se bere zlo ve mně? Odkud se bere hněv, nenávist, nemoc, smrt – nebo co všechno ještě považujeme za zlé? A podobenství přináší odpověď: to zlo zasel nepřítel. V Ježíšově výkladu pak slyšíme, je to ďábel (diabolos). To znamená žalobce. Ten, který obviňuje. Ten, který pomlouvá.

A ta druhá otázka, která je obsažená v podobenství, zní: Co s tím zlem můžeme dělat? Máme jít a to zlo ze světa vytrhat? Zlo ze sebe vytrhat? A podobenství odpoví: Ne, to není vaše věc. Přijde ale čas žně, kdy Pán dá oddělit zrna od plev.

A tak se tu dozvídáme dvojí. Jednak, ve světě prostě je dobré i zlé (i když bychom si přáli, aby tomu tak už nebylo; i když nás to překvapuje a mate, říkáme si: vždyť přece má vládnout dobrý Bůh). Jednak, přijde „čas žně“: a ten, který je Pánem nade vším, bude umět rozlišit, co bylo dobré a co bylo zlé. Ve světě, v našich životech, při nás.

Jak to pak ale dopadne se mnou? Jak to bude s mými milými? Kdo obstojí? Kdo o sobě může říct, že se se svou spravedlností bude stkvíti jako slunce? Tušíme, že naše dobré skutky, naše dobré úmysly, naše aktivní práce pro církev na to stačit nebudou, abychom před Ním obstáli.

Na smutečním oznámení, které jste připravili, čteme ale ještě druhý verš. Jsou to slova, která napsal apoštol Pavel: „Vyznáš-li svými ústy Pána Ježíše a srdcem uvěříš-li, že jej Bůh vzkřísil z mrtvých, spasen budeš.“

To je odpověď na naši otázku, jak je to s naší spravedlností. Pavel jimi uzavírá svou úvahu nad situací Izraelců: „Nevědí, že spravedlnost je od Boha, a chtějí uplatnit svou vlastní... Kristus je konec zákona, aby spravedlnosti došel každý, kdo věří.“

Hospodin nečeká, že spravedlnosti sami dosáhneme. Proto apoštol Pavel mluví o spravedlnosti, která není založena na zákoně, ale je založena na víře. Neklade člověku podmínky, které musí splnit. Začíná tím, co Kristus učinil pro nás: totiž že v Kristu Bůh sestoupil k nám lidem. Pavel říká: Tato víra se projeví tak, že ji vyznáme a uvěříme, že Kristus byl vzkříšen. Pak budeme zachráněni i my.

Odsud máme naději, že u Boha je moc mocnější než smrt. Máme naději, že u Boha je také vůle tuto moc použít pro člověka. Je to naděje, že všechno, co děláme, mluvíme dobrého, se neztrácí, ale zůstává zachováno v Boží paměti. To všechno nás vyvádí z naší omezenosti, beznaděje.

Bratr Pikna o téhle víře, naději a Boží přízni dobře věděl. Slyšel o ní pod kazatelnou Viktora Hájka a dalších kazatelů. Přicházel zcela pravidelně, aby o ní slyšel vždycky znovu. Uměl se k víře přihlásit, i když to nebývalo mnoha slovy, spíš tím, co dělal: doma, v práci, ve sboru, mezi lidmi.

Smíme věřit, že díky této Boží přízni, v kterou věřil, bude stát před Boží tváří ospravedlněn. Amen.

Jan Pokorný (18.12.1918 – 20.12.2020)

V tomto a v příštím čísle Setkávání se vracíme k životu a službě bratra faráře Jana Pokorného. Rovněž i s ním se pozůstalá rodina a sbor Brno I loučili ve dnech, kdy nebylo možné shromáždit se k pohřebnímu rozloučení a poděkování za život zesnulého jinak než při zachování řady omezujících opatření v době nouzového stavu. V tomto čísle tedy otiskujeme dvě vzpomínky na zesnulého bratra faráře. První z nich, připravenou pro rozloučení v Komenského kostele 29. prosince, nám laskavě poskytla pozůstalá rodina. Druhou připravil a pronesl v tomtéž shromáždění kurátor sboru Brno I Václav Matoulek. Připojujeme rovněž dopis synodního seniora ČCE, Daniela Ženatého.

JAN POKORNÝ, bratr farář, náš milý a vzácný tatínek, dědeček a pradědeček, se narodil 18. prosince 1918 v Brně. Dožil se tedy požehnaného věku 102 let.

102 let. Časový úsek, který si lze jen těžko představit a který zahrnoval i mnoho dějinných zvrátů a událostí. Shodou okolností byl Jan Pokorný stejně starý jako naše republika i jako naše církev. Požehnání mít jej tak dlouho nablízku to bylo, věříme, nejen pro nás, jeho rodinu, ale i pro společenství sboru a jeho přátele. Prožil dlouhý a naplněný život a až do posledních dní si udržel svoji laskavou a optimistickou povahu a především vděčnost, se kterou život a všechny Boží dary přijímal. Když jednou konečně vyhověl opakovanému volání rodiny po sepsání svých vzpomínek, odevzdal krátce nato asi 3 listy textu, s tím, že to je všechno. Přestože rád vzpomínal na své dětství a mládí, na své rodiče a různé, hlavně radostné události a historky ze života, vždy uměl žít a žil především přítomností, s vděčností za každý nový den.

Musel přitom překonat mnohé těžkosti a protivenství, a to hned na začátku i přímo ohrožující jeho život. Narodil se předčasně, když jeho maminka onemocněla španělskou chřipkou, a museli jej, jak sám říkával, doslova „dopékat v troubě“. V mládí pak prodělal těžkou tuberkulózu a jeho mladší sourozenci nejednou vzpomínali na to, „s jakou úzkostí a obavou o Honzův život tuto dobu rodina prožívala“. Honza se však uzdravil, a právě i tato životní zkušenost přispěla k jeho rozhodnutí pro studium teologie.

Ani to však nebylo jednoduché. V roce 1939 vypukla 2. světová válka a byly uzavřeny vysoké školy. Studium tedy neprobíhalo oficiální cestou, ale formou seminářů, které fakulta organizovala v Husově domě v Praze, a absolvovat bylo možné až po válce. Později v Brně získal doktorát z filozofie. Farářskou službu ale vykonával již v průběhu války, byl vikářem v Blahoslavově domě a sloužil například i pohřby na Ústředním hřbitově v Brně. Tíhu válečné doby, pokud jsme ji nezažili, si dnes asi jen těžko umíme představit, a i Jan na ni vzpomínal spíše se smutkem a nerad.

Další život Jana Pokorného lze ukotvit a popsat v souvislosti s místy, se kterými byl těsně spjat:

Nejprve Vysočinou, jeho milovaným krajem, kde začínal své farářské poslání. Bylo to v Prosetíně u Bystřice nad Pernštejnem. Dalšími místy bylo Rovečné, odkud pocházela část jeho rodiny, nebo Bystré u Poličky, kde později pravidelně trávil letní dovolenou. Na svoje první působiště a členy sboru, nejen prosetínské, ale i z okolních míst, s velkou láskou celý život vzpomínal, a při každé příležitosti tam rád zavítal. Stejně tak na Sázavu a později Blažkov, letní tábory sborů Brno I a Brno II, kde vedl sborové pobyty, které byly místem mnoha nezapomenutelných zážitků a stmelení sborového společenství nad Božím slovem. Životu a zdravému vzduchu na Vysočině, kde při své službě docházel pěšky několik kilometrů do kazatelských stanic a na biblické hodiny, také přičítal upevnění svého zdraví, kterému se pak bez závažných nemocí těšil až do vysokého věku.

Betlémský kostel, fara a zahrada na Pellicově ulici. Tento „ostrov“, „oáza“, uprostřed města Brna byla dějištěm další, 40leté etapy života Jana Pokorného ve službách I. brněnského sboru. U založení kostela na Pellicově, prvního českého evangelického kostela v Brně, stál jeho dědeček Václav Pokorný. Na něj také často vzpomínal. Na to, jak v dětství s bratranci do kostela chodívali a sedávali v první lavici, aby je měl dědeček pěkně na očích. Stejně tak později on sám shlížel z kazatelny téhož kostela na své vlastní vnuky.

Prakticky celé období farářské služby v Brně se krylo s obdobím komunismu, což pro svobodně smýšlející lidi, křesťany, pro povolání faráře, pro možnosti studia a práce i běžné fungování a vztahy, neslo mnohé obtíže. I Jan Pokorný se musel potýkat s úřady, zvláště když působil v době normalizace v synodní radě. Byla to práce velmi těžká, často na hraně a psychicky náročná. Jak k tomu on sám podotýkal, šlo o to zachovat dva základní úkoly církve: za 1. život ve sboru, za 2. nezradit své vyznání a křesťanský přístup k životu. Kromě farářské činnosti a péče o sbor se s velkým nasazením a neúnavně věnoval křesťanské službě, v čemž mu velmi pomáhala i jeho žena Alena, (která byla, přes své vysokoškolské vzdělání, nucena pracovat ve slévárně brněnského Zetoru). Za jejich pomoc, za Janovy návštěvy v nemocnicích, ústavech, domácnostech, slova útěchy a povzbuzení i praktickou pomoc byli vděční mnozí členové sboru, ale i lidé mimo církev. Kdykoliv se mohli přijít poradit a požádat o pomoc přímo do farního bytu. Křesťanskou službu měl Jan Pokorný na starosti i v synodní radě.

Bratr farář Pokorný měl rád lidi, měl o každého zájem, s každým uměl promluvit a byl trpělivým posluchačem. Měl obdivuhodnou paměť na jména a pamatoval si také množství rodinných historií a rodinných vazeb, mnohdy do několika pokolení nazpět. Nebylo výjimkou, především s jeho přibývajícím věkem, že některé z evangelických rodin provázel od konfirmací, svateb rodičů, křtů dětí až po pohřby prarodičů.

Sametová revoluce v roce 1989 byla nečekaným a neuvěřitelným zvratem a radostí. Pro I. brněnský sbor převrat znamenal mimo jiné získání Červeného kostela a Zelené fary na Opletalově ulici a započal tak i další novou etapu v jeho životě. To už byl Jan Pokorný v důchodovém věku a na farářský odpočinek odešel v roce 1992. Stále však při mnoha příležitostech a v různých kostelích v Brně i na Vysočině vypomáhal službou slova.

Poslední etapu svého života prožil na Vránově ulici v Řečkovících, zpět v domě svých rodičů, a v obětavé péči své dcery a zetě, Aleny a Pavla Nagyových. Bylo to dalších 19 let. Měl stále bohatý program a účastnil se dále bohoslužeb, biblických hodin, kavárniček a dalších sborových akcí. Až do podzimu loňského roku rád také občas pobýval u dcery Dagmar a v létě u nejmladší Evy na chalupě v Prosetíně u Skutče.

I poté, co už mu zhoršená fyzická kondice neumožňovala vycházet, dodržoval svůj pravidelný denní režim, kdy každé dopoledne věnoval studiu teologie, četbě, samostudiu jazyků nebo luštění německých křížovek (uměl výborně německy, sám se učil anglicky a francouzsky a ve všech těchto jazycích četl). Nepřestával sledovat události doma i ve světě a samozřejmě dění ve sboru, využil také aktuální novinku – možnost online účasti na biblických hodinách. Rád a vděčně přijímal návštěvy a s mnoha přáteli a známými byl stále v telefonickém a písemném kontaktu. Žádný dopis či telefonát nenechal bez odpovědi. I letos stihl ještě rozeslat na stovku vánočních přání.

Rád trávil čas v kruhu své rodiny. Nejen té nejbližší, ale u Pokorných to vždy znamenalo i velmi úzké a přátelské vztahy v širším příbuzenstvu. U Jana především s jeho sourozenci, Dagmar Zbytovskou a Petrem Pokorným, jejich dětmi a rodinami. Těšil se ze svých vnuků a pravníků, vždy se živě zajímal o život a novinky každého z nich. S radostí připočítával každý nový přírůstek do rodiny, a v tomto roce se těšil z dosaženého skóre 12 pravníků, s třináctým očekávaným v lednu příštího roku.

Betlémský kostel nese na svém štítu nápis „My kážeme Krista“. Tento verš z 1. listu Korintským Jana Pokorného provázel celý život. Často na něj poukazoval a připomínal tak podstatu naší církve a sboru, jeho historii a poslání. Sám měl dar evangelium a Boží slovo jasně a srozumitelně tlumočit, tak, aby se osobně dotklo každého z posluchačů. V tuto sváteční dobu, mezi vánočními svátky a závěrem roku, vzpomínáme na slavnostní atmosféru štědrovečerních bohoslužeb v kostele na Pellicově, kde jeho zvučný hlas s typickým důrazem a energií z kazatelny připomínal radostnou zvěst o narození Krista, slovy: „Nebojte se, neboť aj, zvěstuji vám radost velikou, která bude pro všechny lid“. Ústředním tónem jeho kázání bylo vždy právě poselství radosti, naděje, důvěry v Boha a jeho milosrdenství. A na závěr pak zněla jeho oblíbená vánoční píseň. Zpívala se vestoje a pěkně z plných plic: „Slyš, jaká to libá píseň rozléhá se po nebi. Andělů to svaté sbory Pána Boha velebí. Je to píseň o radosti, jež je všemu stvoření. Sláva Bohu na výsosti, síla, moc i spasení.“

Stejně tak se ani my nebojme hlasitě a s radostí „kázat“ a „žít“ Krista. V něm je naděje, láska a život.

Děkujeme a jsme vděční za život Jana Pokorného a budeme na něj stále v lásce vzpomínat. Jménem celé rodiny chceme poděkovat za množství dopisů a zpráv s projevy účasti. Velmi si jich vážíme. Zvláště v současné situaci, která značně omezila možnosti tohoto posledního rozloučení a neumožňuje nám osobně se setkat ve shromáždění sboru, což by si Jan Pokorný jistě přál.

(Při rozloučení v Komenského kostele přednesl jménem pozůstalé rodiny Pavel Keřkovský)

V neděli 20. prosince 2020 zazněl z naší kazatelny pozdrav a gratulace bratru faráři Janu Pokornému k jeho 102. narozeninám. Bylo to při dětské vánoční slavnosti (ta proběhla tentokrát nestandardně částečně v online přenosu). Bratr farář byl až na poslední dva roky pravidelným účastníkem těchto shromáždění, vždy při nich přidal svůj pozdrav a vzpomínku z pro nás historických časů, kdy jako malý chlapec ve 20. letech minulého století na nich sám vystupoval. Nikdo v tom okamžiku ještě netušil, že gratulace směřuje k bratru faráři naposled.

Měli jsme ve sboru více příležitostí setkat se s bratrem farářem při jeho vysokých životních jubileích, při kterých se ze sborového archivu vynořovaly pro současníky zajímavé reálie (na brněnskou kazatelnu např. vystoupil poprvé v roce 1941, tedy před 79 lety) a mnohé další zajímavé statistické údaje z jeho duchovního působení. Částečně to umožnil nad míru přidaný věk ve svěžesti ducha, ale bez mimořádného obdarování pro kazatelskou a sociální službu bychom se nejspíš příliš zajímavého nedověděli.

Bratr farář Jan Pokorný byl 25. května 1952 v tomto kostele instalován farářem sboru Brno I, prvním farářem sboru Brno I těsně po jeho založení, ke kterému došlo administrativním rozdělením brněnského sboru.

Své směřování na místě faráře sboru jasně naznačil, když při první schůzi staršovstva, kterou vedl (10.3.1952), poděkoval za přivítání bratrem kurátorem Havlíkem slovy: „*V brněnském sboru zaznívala dvě hesla: "Protož králi věků nesmrtelnému, neviditelnému, samému moudrému Bohu budiž čest i sláva na věky věků." (I.Tim.1,17) – a "Myť pak kážeme Krista ukřižovaného." (I.Kor.1,23). Jsme na světě proto, abychom oslavovali Pána Boha. Tedy i naše práce v tomto sboru a v tomto místě má sloužit k tomu, abychom Pána Boha oslavili. Oslavíme jej pak tím, že věrným kázáním a poslušným životem budeme svědčit o posledním zachránci člověka, jím je sám Pán Ježíš Kristus.*“

A toto prohlášení dennodenně plnil a dosvědčoval. Sbor vedl dlouhých 40 let až do roku 1992. Od samého počátku důsledně pokračoval a dál rozvíjel odkaz zakladatele českého reformovaného evangelického sboru v Brně, svého dědečka, faráře Václava Pokorného a jeho následovníků Viktora Hájka a Jana Přemysla Šebesty teologií tzv. christocentrismu, tedy soustředěním se na postavu Ježíše Krista a nabádáním k vděčnému životu podle směrnic přikázání. Spojením promyšlené teologie, znalosti života sboru za Václava Pokorného, zkušeností z práce ještě nerozděleného brněnského sboru a vlastního citlivého přístupu k lidem formoval sborový život, kterým ovlivnil několik generací a nastavil fungování sboru i pro své

následovníky. Bohoslužby postavil na jasném výkladu božího slova a střídme a srozumitelné liturgii odpovídající tradici reformované církve.

Bratr farář Jan Pokorný měl dar stručného, jasného a přímého vyjadřování, kterým dokázal trvale přibližovat a srozumitelně předávat evangelijní zvěst, jeho kázání přitom málokdy přesáhla hranici 15 minut.

Byl obdarován charismatem, které mu umožňovalo zdánlivě neobyčejně snadný přístup k lidem, dokázal spojovat lidi a tlumit choulostivá nedorozumění, byl ochoten kdykoliv naslouchat a s účastí sdílet problémy i radosti. Díky tomu byl sbor po celou dobu velmi živý – tuto devizu mohli potom převzít a dál rozvíjet jeho následovníci v kazatelské službě. Dokázal snadno navazovat a udržovat kontakty s lidmi, sborovou kartotéku snad používal jenom formálně, všechny členy sboru znal a dobře si je pamatoval. Několik minut před začátkem sborové akce se dokázal pozdravit s většinou účastníků a s každým prohodit pár slov vždy mířících přesně k osobě, kterou právě oslovil. Nově příchozí a neznámí neunikli jeho pozornosti, jim se věnoval téměř vždy jako prvním.

Měl velký vliv na mládež. V sedmdesátých letech se scházelo ve sdružení mládeže kolem 40 mládežníků, vždy dokázal podnítit k diskusi a v případě potřeby ji patřičně usměrnit.

Svou službou se věnoval především sboru, ale byl otevřený celé církvi a aktivně zapojený do řešení celocírkevních záležitostí. Zejména v těžké normalizační době 70. let minulého století musel svým umem urovnávat ostré hrany nejednoho problému. Přispíval do celocírkevního tisku. V KJ byl známý pod pseudonymem –oko-, ve svých příspěvcích pamatoval na významné osobnosti církevního prostředí stejně jako na ty, kteří stáli mimo centrum pozornosti. Cenil si drobné až neviditelné, ale vytrvalé práce.

Spolu s paní farářovou Alenou Pokornou tvořili jakousi centrálu vedení křesťanské služby, která výrazně překračovala pravidla dnešní agendy. Fara na Pellicově ulici byla po celých 40 let centrem sociální pomoci. Domovní dveře byly po 24 hodin otevřeny pro ty, kteří hledali pomoc, útěchu nebo jen přátelské popovídání – byly otevřeny bez ohledu na to, zda se jednalo o hledající z církevního nebo necírkevního prostředí. Všichni takoví potřební byli trvale uloženi v paměti bratra faráře.

Svým osobním životem manželé Pokorní osvědčovali život křesťana. Prioritou pro ně byla služba pro druhé, kde to šlo, tam bez ohledu i na možné nepříjemnosti pomohli. Jeden příklad za mnohé: služební cesty bratra faráře do tehdy kapitalistické ciziny vykonávané z titulu církevních funkcí se často využívaly k opatření a tajnému převážení u nás tehdy nedostupných léků.

Odchodem na farářský odpočinek v roce 1992 bratr farář předal pokračovatelům ve farářské službě se sborovou agendou i živé sborové společenství tak, jak o ně celou svou službu pečoval. Sám se dál aktivně

účastnil sborového života a příležitostně posloužil vedením bohoslužeb, ale vždy s pozornou opatrností, aby své následovníky nerušil při jejich práci.

Tak jak si bratr farář dobře pamatoval všechny kolem sebe, tak i po odchodu do penze zůstává jeho výjimečná osobnost v paměti všech, se kterými se kdy potkal. Jsou to celé generace rodin, jejichž členy křtil, oddával, konfirmoval i pohřbíval. Kdykoliv bratr farář po svém odchodu do penze vystoupil na kazatelnu, dokázal spolehlivě zaplnit tento kostel a v případě životních jubileí jej doslova přeplnit lidmi toužícími se s ním osobně pozdravit.

Děkujeme a jsme vděčni Pánu Bohu za všechno, čeho se našemu sboru Brno I dostalo v osobě dlouholetého pastýře sboru bratra faráře Jana Pokorného.

Při příležitosti jeho narozenin jsme mu vždy přáli, aby mohl nadále užívat radosti ze zvěsti evangelia, jak ji dovedl po celý svůj život ve svém okolí šířit. Přáli jsme mu klidné a spokojené dny v rodinném kruhu i v kruhu církve s prosbou k našemu Pánu o ochranu s přidělem životní síly a přiměřeného zdraví. Věříme, že se mu takového požehnání plnou měrou dostalo.

Jsme dnes zarmoucení, ale naplněni vděkem a poděkováním našemu Pánu, že nám bylo umožněno strávit tolik času v blízkosti manželů Pokorných - máme v sobě smutek, ale i naději v očekávání dobrého příštího.

Václav Matoulek

Pokud by někdo chtěl popsat, proč je církev dobrá, pak by to mohl vyjádřit slovy – protože má lidi, jako byl bratr farář Jan Pokorný. Usměvavé, moudré, věru pokorné.

A pokud bychom chtěli popsat, čím je církev prospěšná, pak bychom mohli odpovědět obdobně. Jan Pokorný prospíval lidem v církvi i za jejími hranicemi. Nikdo nespočítá, kolik lidí ovlivnil svou neokázalou vírou v Boha. Kázal, přednášel, učil, psal, hovořil i naslouchal. A také se nebál přijmout odpovědnost církevního úřadu, kromě jiných seniora či náměstka synodního seniora.

Církev Českobratrská evangelická, a spolu s ní i křesťané a sympatizanti jiných církví, doma i v zahraničí, děkují Bohu za bohatství, které směli přijmout od kazatele evangelia Jana Pokorného.

Pokoj Boží se všemi vámi.

(Slova synodního seniora ČCE Daniela Ženatého při rozloučení přečetl farář Jiří Gruber.)

BUDE

Biblické heslo roku 2021

Milí přátelé, sestry a bratři,

podle Hesel Jednoty bratrské nás bude rokem 2021 provázet Ježíšovo slovo z evangelia podle Lukáše 6,36:

Budte milosrdní, jako je milosrdný váš otec.

Proč můžeme jednat milosrdně? Protože Ježíš prokázal, že milosrdné jednání je schopno obnovit život zničený nedostatkem lásky.

Jak být milosrdný? Inu podobně, jak je milosrdný Bůh, náš nebeský otec. Okoušíme to přece všemi smysly, že nás Bůh provází životem laskavě a starostlivě, ačkoli víme, že si to nezasloužíme.

Dokážeme to, jednat milosrdně? A má to smysl? Odpověď spíše rozpačitě šeptáme, než odhodlaně křičíme. Znovu a znovu se v nás aktivují pochybnosti – kdo jsem já, abych to dokázal? Kéž nás, právě takové, Duch svatý přemáhá, abychom přijali srdcem i myslí, že toho schopni jsme, a to má smysl.

Milí přátelé, i na počátku roku 2021 je lásky a milosrdenství třeba. Boj s nemocí covid-19 provází únava a vyčerpání. A také v celém světě roste agrese, která vyvěrá právě z pohrdání láskou a úctou k druhému člověku.

Bojujme právě láskou a milosrdenstvím jak proti únavě a vyčerpání, tak proti konfrontačnímu rozdělování jedněch od druhých.

S úctou vaši

Vladimír Zikmund
synodní kurátor

Daniel Ženatý
synodní senior

DÍKY A PROSBY

Modlitba v sevření a nejistotě

Hospodine, Pane náš, utíkáme se k Tobě se svými starostmi i nadějemi a prosíme, dej nám poznat, že o nás víš, že nám rozumíš a slyšíš nás, když ti svěřujeme své úzkosti. Jsi jediný, kdo je nám stále k dispozici a jsi často také jediný, kdo nám rozumí a věnuje nám pozornost.

Žijeme v těchto dnech ve stálém ohrožení. Snažíme se tomu bránit, ale co se v příštích dnech stane, není v naší moci. Nemůžeme si proto nic plánovat, na mnoho otázek neznáme odpověď a žijeme ve stálé nejistotě.

Přitom víme, že se tím nesmíme nechat deprimovat a otrávit. Prosíme, ukaž nám, co má v těchto dnech smysl a prioritu. Na čem můžeme pracovat, komu máme pomáhat, s kým si psát a telefonovat, co číst a dát do pořádku. Dej, ať pro nás tento čas není ztracený ani promarněný, ale požehnaný a darovaný.

Pomoz nám, ať nejsme zbytečně nervózní, podráždění, otrávení, nahněvaní ani zklamaní. A jestli jsme dali hlasitý průchod svému hněvu a stresu, který prožíváme, odpusť nám tuto naši slabost a dej, ať se dovedeme omluvit a smířit.

Probud' v nás soucit a zájem o druhé, abychom méně mysleli na své problémy a přitom poznali, že se nám zase neděje tolik zlého, ve srovnání s tím, co všechno museli a musí ustát druzí. Povzbud' nás příklady statečných a trpělivých lidí, kteří unesli daleko víc, než kolik se nyní nakládá na nás. Bud' nám milostiv a dej nám poznat svou pomoc, podporu.

Ukaž nám cestu, která by nás vyvedla z tohoto obklíčení a vrátila nám opět svobodu, přinesla radost a probudila vděčnost. Amen.

Zaznělo ve sboru Brno I v neděli 17. ledna 2021

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

První letošní schůze staršovstva v Brně I se konala v pondělí 11. ledna. Krátce jsme zhodnotili uplynulé sváteční bohoslužby a domluvili se na dalším postupu při plánovaných akcích. Protože se od Vánoc scházíme již také v Betlémském kostele a služby na obou místech konají i nově zvolení presbyteři, věnovali jsme se i dílčím technickým otázkám. Důležitým bodem programu bylo jednání o obsazení místa druhé faráčky ve sboru, protože sestře faráčce Janě Hofmanové v letošním roce končí pětileté volební období a povolací dobu v Brně nebude prodlužovat. Staršovstvo oslovilo jako možnou novou kandidátku sestru Ivu Květonovou, která pozvání k rozhovorům přijala. Výroční sborové shromáždění je předběžně plánováno na 21.3.2021. Staršovstvo bylo informováno o plánovaných akcích v seniorátu, především o blížícím se konventu a o pracích souvisejících s údržbou našich budov.

Jana Hofmanová

Brno II

Lednová porada staršovstva se konala opět online. Faráři ve svých zprávách poděkovali členům sboru za jejich aktivitu při přípravách a organizaci vánočních akcí. Staršovstvo se vrátilo k průběhu svátečních bohoslužeb a otázce slavení večere Páně při nich, bližší projednání přenechalo liturgické komisi. Zahájilo přípravu na streamované jednání konventu, a zejména přípravu výročního sborového shromáždění (termín předběžně stanoven na 14. 3.). Souhlasilo s prezentací práce sborové strategické komise na příští pravidelné poradě a sjednalo konání informativní schůzky týkající se náplně práce kazatelů sboru.

Martin Horák

SHROMÁŽDĚNÍ V ÚNORU

Rozvrh pravidelných shromáždění v týdnu na měsíc únor nebylo možné připravit. Je nutno počítat s tím, že do nich zasáhnou opatření vlády v příštích týdnech. Jejich termíny brněnské sbory oznámí pokaždé co nejdříve podle aktuální situace. Sbory rovněž rády poskytnou informace o účasti na setkáních, která je možno konat online.

Rozvrhy nedělních a svátečních bohoslužeb sestavila staršovstva a kazatelé brněnských sborů s přihlédnutím k možnostem, které zatím lze pro měsíc únor očekávat. Kvůli nutnosti zachovávat omezený počet účastníků prosíme, abyste se k účasti na bohoslužbách pokaždé přihlásili na elektronických adresách nebo na telefonních číslech sborů.

Všechny potřebné kontakty (webové stránky sborů, elektronické adresy i telefonní čísla) jsou na 2. straně obálky našeho časopisu.

Opakovaně upozorňujeme také na webové stránky naší církve www.e-cirkev.cz, kde je uveden přehled všech sborů poskytujících přenosy a záznamy bohoslužeb.

Rovněž Česká televize vyšla vstříc zájmu o křesťanské bohoslužby a od ledna je oproti dlouhodobému vysílacímu plánu zařazuje každou neděli do vysílání s ohledem na aktuální možnosti svých programů.

Redakce Setkávání vám děkuje za pochopení a přeje pokojnou mysl.

Brno I

7.2.neděle Sexagesimae

BK Jiří Gruber

ČK Jiří Gruber

14.2.neděle Estomihi

BK Iva Květonová

ČK Iva Květonová

Rch Iva Květonová

21.2.1. neděle postní (Invocavit)

BK Jana Hofmanová, *VP*

ČK Jana Hofmanová, *VP*

28.2.2. neděle postní (Reminiscere)

BK Jiří Gruber

ČK Jiří Gruber

Rch Jiří Gruber

7.3.3. neděle postní (Oculi)

BK Jana Hofmanová

ČK Jana Hofmanová

BK: Betlémský kostel v 8:30

ČK: Červený kostel v 10:00

Rch: Rychmanov v 14:00

Brno II

BD Martin Horák

Tiř Sařa Jacobea

BD Sařa Jacobea

Tiř Michaela Najbrtová

BD Martin Horák

Tiř Sařa Jacobea

BD Sařa Jacobea

Tiř Martin Horák

BD Martin Horák

Tiř Sařa Jacobea

BD: Blah. dům v 9:00

Tiř: Tiřnov v 10:30

K bohoslužbám se prosím přihlašujte na stránkách sborů.

Brno - Husovice

Bohoslužby se budou konat podle aktuální situace; sbor je oznámí.

Brno - Židenice

Bohoslužby v Židenicích se konají v neděli v 9:00 a v 10:30,
v Blansku 7.2., 21.2., 7.3. ve 14:00.

Je třeba se na ně předem přihlásit na sborovém webu.

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)

Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>

kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři

seniorátní kazatelé: Iva Květonová, Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek

kurátor: Václav Matoulek, past. pracovníce: Marie Matoulková a Helena Pacasová

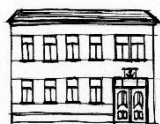
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469

email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>

kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři

kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovníce: Anna Marie Fikejsová

Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420

email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>

kazatel: Štěpán Hájek, farář

kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626

email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>

kazatelka: Radmila Včelná, farářka

kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401

email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>

ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2021 (XXIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.